

Voor: Bestuur Stichting EVC
Van: Stichting EVC
Betreft: Eindrapportage pilot EVC
Datum: mei 2025

Inleiding

In deze rapportage zijn de concrete verbeterpunten en aanbevelingen die voortvloeien uit de werving, de selectie, het assessment en het cursorisch onderwijs (in combinatie met het praktijkdeel in het geval van Scenario 3) van de pilot EVC tot en met 31 december 2024 op een rij gezet. Het doel van dit document is om verantwoording af te leggen over de pilot EVC in relatie tot de bestede subsidiegelden. De pilot heeft gelopen van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024. De voorliggende rapportage is inhoudelijk en gekoppeld aan een financiële verantwoording van de bestede gelden. Tevens worden er enkele adviezen voor voortzetting van EVC gegeven die het mogelijk maken om de opbrengsten te borgen. De bedoeling daarvan is om EVC optimaal te doen landen in de reguliere opleidingsetting tot gezondheidspsycholoog en is afgestemd met de relevante partijen in het werkveld.

De projectopdracht pilot EVC

Doel van de EVC-pilot zoals deze in 2023 gestart is was een 'proof of concept' neer te zetten waarin ervaren masterpsychologen via een verkort traject naar een BIG-registratie als Gz-psycholoog konden worden geleid. Doelstelling van de pilot-EVC was om, met een beperkt aantal opleidingsplekken, te onderzoeken of het mogelijk is om kandidaten via scenario 2 en scenario 3 (zie voor een toelichting bijlage 1) een verkorte route te bieden die voldoet aan de geldende kwaliteitseisen van de GZ-opleiding. Scenario 2 betrof daarbij alleen cursorisch onderwijs van 6 maanden en Scenario 3 betrof 1 jaar cursorisch onderwijs en 1 jaar praktijk. Daarbij ging het er vooral om het concept te toetsen met daarbij de vraag of er op deze wijze verkort opgeleid kon worden.

De vragen die hierin werden onderzocht betroffen tevens:

Kan er met behulp van de EVC procedure verkort opgeleid worden met behoud van de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van opleiden (Wet BIG, artikel 3 gz-psychologen). Geven de resultaten van de pilot voldoende richting aan de implementatie van EVC in heel Nederland? Wat betekent het gebruik van EVC voor (on)beschikt opleiden, verticale substitutie, reguliere opleidingsplekken en de verdeelsystematiek. Wat zijn aandachtspunten?

Er is gekozen voor een pilot met een kleine groep te selecteren kandidaten. Op deze wijze kon op kleine schaal ervaring worden opgedaan met de inhoud en procedure. Per onderdeel diende de evaluatie te leiden tot een eventuele bijstelling van de opzet, inhoud en/of uitvoering. De gedachte daarbij was het voorkomen van onnodige en impactvolle koerswijzigingen tijdens de daadwerkelijke implementatie.

De volgende onderdelen van de EVC zijn opgezet, uitgevoerd en geëvalueerd:

Assessment: doel, inhoud, procedure en uitvoering;

Scenario 2: doel, inhoud en uitvoering;

Scenario 3: doel, inhoud en uitvoering.

Samenvatting

Het belangrijkste resultaat van de pilot EVC tot op heden is dat inhoudelijk en organisatorisch de werving, selectie, het assessment en het cursorisch onderwijs van een verkorte opleiding via het principe van Eerder Verworven Competenties (EVC) in één van de twee door ons ontwikkelde vormen een goede toegang tot het GZ-diploma blijkt te zijn. Het gaat daarbij om Scenario 3 dat succesvol te noemen is. Scenario 2 is onvoldoende succesvol gebleken. De vraag was om een 'Proof of Concept' te doen, namelijk kan er op deze twee wijzen verkort opgeleid worden? De resultaten van de pilot zijn voor scenario 3 positief. De vorm waarin de werving, selectie, het assessment en het cursorisch onderwijs is gegoten lijkt een goede voorsorteerroute om verkort op te kunnen leiden. Tevens is er veel draagvlak in het veld bij alle veldpartijen (Opleidingsinstellingen, HCO-GZ, LPO, TOP-Opleidingsplaatsen, vLOGO, Ned GGZ en NIP). Deze ervaringen zijn vastgelegd op basis van interviews met het bestuur en de programmaleiding van de Stichting EVC, de opleidingsinstellingen, de P-opleiders, de assessoren en de deelnemers evenals de hierboven genoemde veldpartijen rondom de Stichting EVC (bijlages op afroep beschikbaar). Tevens is er november 2024 een werkconferentie met de veldpartijen geweest omtrent de evaluaties en de mogelijke vervolg scenario's. Alle belanghebbenden hebben de Stichting laten weten dat zij een nader onderzoek naar het mogelijkerwijs laten landen van EVC binnen een reguliere opleidingssetting als noodzakelijk en waardevol zien.

In dit document komt allereerst de evaluatie van de pilot aan de orde op basis van het activiteitenplan waarop de subsidie is verstrekt. Er wordt verantwoord wat de resultaten zijn van de pilot en wat er met de verstrekte subsidiegelden is gebeurd in de zin van uitgaven. De rapportage zal afgerond worden met de beantwoording van de door het ministerie van VWS gestelde vragen. Deze zijn verwoord in een aantal voorstellen van de zijde van de Stichting en wordt gezien als noodzakelijk voor de borging van de huidige processen en opbrengsten en voor de verdere afhechting van de behaalde resultaten van de pilot EVC. Ook wordt benoemd wat er nog niet gereed is en wat er nodig is om de successen van de pilot EVC ook een resultaat te laten zijn waar het hele psychologisch opleidingsveld wat aan heeft.

De bedoelde voorstellen zijn geschreven om concreet te maken wat voor de Stichting EVC noodzakelijk is om EVC te laten landen in het huidige stelsel.

De basis voor de verantwoording: het Activiteitenplan

De pilot EVC is bekostigd als een projectsubsidie (projectnummer 90001290) bedoeld in de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. De subsidie was bestemd voor de activiteiten zoals vermeld in de activiteitenplannen en zoals voorzien in de begroting. Het ging hierbij om de volgende activiteiten:

- Uitvoering van werving & selectie van kandidaten en assessments door kandidaten pilot
- Ontwikkeling en uitvoering van cursorisch onderwijs (scenario 2 en 3), waaronder;
 - vaststellen doelen onderwijsontwikkeling
 - toetsing door hoofddocenten en opleiders
- Praktijkonderwijs (scenario 3), waaronder een bijdrage voor;

- cursorisch onderwijs
 - loonkosten
 - kosten opleiders
- Projectondersteuning
- Bestuurs- en kantoorkosten
- Overige kosten ter ondersteuning van het project.

Hieronder komen alle punten langs die onderdeel zijn van de terugkoppeling. Naast de voorbereiding en uitvoering van de Scenario's 2 en 3 heeft de Stichting EVC ook nog 521 psychologen met een Kind- en Jeugdcertificaat NIP gecertificeerd voor het aanvragen van een BIG-titel, het zogenaamde Scenario 1. Deze zal hieronder als eerste kort besproken worden.

Scenario 1

Eind maart 2023 is, op gezamenlijk verzoek van de hoofdopleiders en het NIP, samen met het NIP gestart met de afgesproken omzetting van psychologen met een Kind- & Jeugd registratie NIP naar een registratie als gezondheidszorgpsycholoog. Hiermee is er uitvoering gegeven aan het advies zoals beschreven in het EVC rapport van APV-1 (bijlage 2). De hoofdopleiders hebben onderzoek gedaan naar de competenties van de NIP K&J psycholoog en de inhoud van het gevolgde opleidingstraject tot dit diploma, en hebben geconcludeerd dat kandidaten die tot dan toe het opleidingstraject tot NIP K&J psycholoog met goed gevolg hadden doorlopen, voldeden aan de competenties van de gz-psycholoog. Dit omdat zij reeds een intensief opleidingstraject hadden afgelegd, welke vergelijkbaar werd geacht met het traject van gz-psycholoog dat bestaat uit een combinatie van cursorisch onderwijs (minimaal 480 uur) en werkervaring (minimaal 2790 uur). Er hebben zich in het totaal 521 KJ psychologen met een NIP-registratie voor 1 maart 2023 aangemeld. Vervolgens is er op 10 juli 2023 een feestelijke plechtigheid gehouden waar de getuigschriften zijn uitgereikt door de hoofdopleider. Ook is de beroepseed afgenomen door de hoofdopleider gezondheidszorgpsychologie. De hele omzetting is vooral een proces gebleken van goede afspraken maken, een strakke planning en een goede samenwerking en vergde de nodige organisatorisch-administratieve inzet vanuit de Stichting EVC.

Fases binnen de pilot m.b.t. scenario 2 en 3

Er kan een onderscheid gemaakt worden in de verschillende fases binnen de planning. Hieronder zullen deze op een rij gezet worden. Eerst zal de inhoudelijke evaluatie toegelicht worden en daarna zal er organisatorisch en procedureel teruggekoppeld worden. De verschillende fases komen terug in de financiële rapportage.

Fases

In 2023 is er geworven, voorgeselecteerd en een definitieve beoordeling gedaan (onder andere op basis van externe assessoren) waarna de kandidaten de opleiding zijn gestart in september 2023 (Scenario 3, cursorisch onderwijs gekoppeld aan een praktijkplek) en eind oktober 2023 (Scenario 2, alleen cursorisch onderwijs).

Van januari 2023 tot juli-september 2024 zijn de onderstaande fases doorgelopen.

Schematisch is hierbij het volgende traject doorgelopen, het activiteitschema

Fase	Oplevering	Resultaat
Vorbereiding sfase	Opstellen Criteria deelnemers met toetsing traject door opleiders, traject (incl. portfolio), commitment hoofdopleiders, opzetten projectorganisatie, landelijk draagvlak organiseren bij relevante stakeholders in het veld. Op- en vaststellen curriculum ook tbv. Portfolio.	1. Vastgestelde toelatingscriteria 2. Vastlegging van de werving- en selectieprocedure 3. Vastleggen assessmentcriteria en training 4. Portfolio-eisen vastgesteld
Selectiefase	Commitment P-opleiders, vacaturestelling, selectieproces en voordracht van 44 deelnemers	44 namen voorgedragen (22 per route)
Assessment	Selectie & training assessoren, assessment deelnemers, beoordeling assessments door hoofdopleider en definitieve goedkeuring.	Assessments uitgevoerd en beoordeeld door de hoofdopleider, totaal 40 kandidaten opleiding gestart (22 route 3 en 18 route 2; 4 kandidaten voor scenario 2 zijn vooraf afgewezen in de assessmentprocedure)
Uitvoering	Uitvoering van Curriculum Scenario 2 en 3, organisatie cursorisch onderwijs door samenwerking van meerdere opleidingsinstellingen, uitvoering cursorisch onderwijs. Organisatie praktijkonderwijs, uitvoering praktijkonderwijs. Afronding cursorisch en praktijk onderwijs.	40 kandidaten cursorisch (en 22 ook praktijk) gevolgd. Intensieve samenwerking gerealiseerd tussen 4 opleidingsinstelling m.b.t. EVC.

In de voortgangsrapportage pilot EVC 2023, zie ook Bijlage 2, is uitgebreid te lezen wat de evaluatie van de werving, de selectie en het assessment aan aandachts- en verbeterpunten heeft opgeleverd.

Algemeen

Met betrekking tot het proces van de inrichting en de uitvoering van pilot in de genoemde fases van de Stichting EVC zijn er enkele zaken relevant:

- Het is belangrijk gebleken om tijd te nemen voor een goede voorbereiding en daarin het ministerie, de Opleidingsraad en andere relevante stakeholders (denk aan de Nederlandse GGZ, vLOGO) mee te nemen. Dus, bereid een eventuele verlenging van de pilot goed voor.
- Zorg dat het subsidietraject hierin mee loopt. Dus dat er bij de start van de pilot financiering is.
- Zorg dat het tijdspad strak is, maar op de goede momenten ruimte biedt (bijv. bij de assessments i.v.m. herbeoordelingen).
- Een onafhankelijk bestuur en de aansturing van de pilot EVC met een goede vertegenwoordiging van hoofdopleiders, P-opleiders en het veld naast een goede ondersteuning hierin zijn noodzakelijk gebleken om EVC landelijk te laten slagen. Dit geeft zowel het bestuurlijk draagvlak als de organisatorische slagkracht om dit te realiseren. Ook voor de toekomst voor het landen in een reguliere setting van EVC is dit een belangrijk aandachtspunt.

(Meer over de kwalitatieve aandachts- en verbeterpunten in Bijlage 3)

Ontwikkeling en uitvoering van cursorisch onderwijs (scenario 2 en 3), waaronder:

- o Vaststellen doelen
- o Onderwijsontwikkeling
- o Toetsing door hoofddocenten en opleiders.

Over het proces van de ontwikkeling van het cursorisch onderwijs zijn een aantal zaken in positieve zin terug te koppelen. De samenwerking tussen de vier opleidingsinstellingen (van de zes), die zich aangeboden hebben om, samen met de hoofdopleiders (in de vorm van een Curriculumcommissie) het cursorisch aanbod te ontwikkelen, is zeer positief verlopen. Zo werd er bijvoorbeeld voor alle cursisten met het gezamenlijke opleidingsportaal van de RINO-Groep in Utrecht gewerkt, omdat deze het meest servicegericht en het best ontwikkeld bleek te zijn.

Het cursorisch aanbod van Scenario 2 (6 maanden) is ook in een meer uitgebreide vorm in Scenario 3 (10 maanden) gegeven. In Scenario 2 werden de metacompetenties onderwezen of aangeleerd en in Scenario 3 werden daarnaast ook een aantal kennisonderwerpen aangeboden. In uren betekende dit dat Scenario 2 132 contacturen had en Scenario 3 240 contacturen.

Inhoudelijk heeft dit opgeleverd dat van iedere opleidingsinstelling de beste inhoudelijke module en de beste docent is aangeleverd. Dit heeft overigens tot een aantal evaluatie- en verbeterpunten in proces en vorm geleid, zoals beter en meer synergie- en efficiencyvoordelen benutten indien EVC voortgezet gaat worden. Dit moet nog nader uitgewerkt bij een voortzetting van EVC.

De evaluaties over het cursorisch onderwijs lieten zien dat de beoordelingen van de aangeboden blokken positief zijn. De punten die er ter verbetering waren zijn alle vastgelegd en waren vooral procesmatig van aard.

Praktijkonderwijs naast cursorisch onderwijs (scenario 3), waaronder een bijdrage voor:

- o cursorisch onderwijs
- o loonkosten
- o kosten opleiders.

De conclusie

De conclusie, m.b.t. de voorbereidingen van de pilot (deze vonden in 2023 plaats), is dat deze alle aanleiding gaven om positief te zijn. Met de koppeling aan het cursorisch onderwijs vanaf ca. september, oktober 2023 en de afronding daarvan in de periode juli tot oktober 2024 is inmiddels duidelijk geworden (uit de evaluatie van het cursorisch onderwijs van beide scenario's) dat alleen de variant waarin er duaal opgeleid is (Scenario 3) door de hoofdopleiders in de Curriculumcommissie positief bevonden is als voldoende generiek om verkort op te kunnen leiden tot gz-psycholoog.

Evaluatie Scenario 2

De aanname die getoetst is bij dit scenario was of het mogelijk is om in 132 uren onderwijs (ca. 6 maanden gedurende 1 dag per week) er verkort opgeleid kon worden tot de eindcompetenties van gz-psycholoog voor mensen die al een ruime werkervaring (meer dan 5 jaar) hebben. De vraag hierbij was of het aangeboden curriculum in zo'n korte periode (6 maanden) daartoe kon leiden. De conclusie door de hoofopleiders GZ verenigd in de Curriculumcommissie is dat dit onvoldoende mogelijk is.

Als voorbeeld: het eindgesprek met de hoofdopleider bestaat (net zoals bij de 2-jarige opleiding) uit een half uur. Gebleken is dat er eigenlijk niet getoetst kan worden (in een half uur) op basis van dit korte cursorische onderwijs zonder input van een praktijkbegeleider, werkbegeleider of supervisor of een deelnemer ook daadwerkelijk over deze eindcompetenties beschikt. Het cursorische aanbod alleen geeft de hoofdopleiders onvoldoende zicht op het competentieniveau van de opleidingen om het getuigschrift van gz-psycholoog te kunnen toekennen. Er zijn daarmee onvoldoende beoordelingsinstrumenten om een gewogen oordeel te kunnen geven.

De conclusie is dat er blijkbaar (anders dan voorzien in scenario 2) meer (praktijkopleiding) nodig is om te kunnen toetsen of een kandidaat voldoet aan de eindcompetenties van gz-psycholoog. Met name het aanleren van de generieke competenties en de competenties op het gebied van diagnostiek en behandeling bleken in dit traject onvoldoende geborgd. Daarmee geldt op dit moment dat Scenario 2 onvoldoende opleidt tot het generieke beroep van gz-psycholoog door het ontbreken van de praktijkcomponent waarin de geformuleerde ontwikkelcomponenten nader onderzocht en getoetst kunnen worden. Dat betekent dat verder opleiden met deze verkorte variant niet als succesvol en wenselijk wordt gezien.

Evaluatie Scenario 3

De aanname was dat kandidaten met 200 erkende cursusuren (als vooropleiding) en minimaal 3 jaar praktijkervaring aan dit basisniveau zouden voldoen om de opleiding in 1 jaar te kunnen volbrengen tot de gewenste eindcompetenties. Tijdens het cursorisch onderwijs is specifieke aandacht besteed aan psychodiagnostiek, 'evidence based' behandelen en overstijgende GZ-competenties. Weggelaten zijn blokken gericht op psychopathologie en cognitieve gedragstherapie. Bij de evaluatie met de hoofdopleiders bleek dat het toevoegen van de eis 'gevolgd hebben van een basiscursus CGT' binnen

de 200 uur geaccrediteerde cursus noodzakelijk is. Dit is van belang, omdat voor het merendeel van de behandelingen CGT bewezen effectief is en het een behandeling is die volgens de laatste wetenschappelijke inzichten toegepast kan worden. Bij een verdere uitrol van EVC zal dit dan ook meegenomen worden. Daarmee is de door de hoofdopleiders voorgestelde aanpassing dat er van de noodzakelijke vooropleidingseis van de 200 uren gevolgde cursussen door de erkende verenigingen er minimaal 100 uren CGT zijn. De conclusie is dat de verkorte opleiding die Scenario 3 biedt voor ervaren master-psychologen adequaat is en met enkele aanpassingen in organisatie, toelatingscriteria en inrichting goed toegepast kan worden.

Conclusies t.a.v. het praktijkdeel van de opleiding

Over het praktijkdeel kan gezegd worden dat dit een noodzakelijk onderdeel lijkt te zijn van de verkorte opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog. De opleiding tot gz-psycholoog leidt op tot een generiek beroep en het alleen bieden van kortdurend onderwijs (132 lesuren bij Scenario 2) is te weinig en te eenzijdig (is voor nu de conclusie) om voor dit generieke beroep op te kunnen leiden.

De opleidings- en de praktijkopleidingskosten

Voordat overgegaan zal worden naar de financiële verantwoording van de van de in de pilot gevolgde en bekostigde activiteiten zal er hieronder eerst aandacht gegeven worden aan de vragen die tevens van belang zijn geacht om te beantwoorden in de pilot. Deze worden hier effect- en continueringsvragen genoemd.

Effect- en continueringsvragen

Het ministerie van VWS heeft de Stichting EVC enkele aanvullende vragen bij de start van de pilot voorgelegd. Het betrof het verzoek om naast de 'proof of concept' toetsing (vraag 1) de volgende vragen te onderzoeken:

1. Kan er met behulp van de EVC procedure verkort opgeleid worden, met behoud van de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van opleiden en eindproducten (Wet BIG, artikel 3 gz-psychologen)?
2. Geven de resultaten van de pilot voldoende richting aan de implementatie van EVC in heel Nederland?
3. Wat betekent het gebruik van EVC voor (on)beschikt opleiden, verticale substitutie, reguliere opleidingsplekken en de verdeelsystematiek? Wat zijn aandachtspunten?

De beantwoording van bovenstaande vragen in relatie tot een verder implementatie van EVC dient echter gekoppeld te worden aan de uitgangspunten van EVC.

Uitgangspunten bij voortgang EVC

- EVC was en is een tijdelijke maatregel, ontstaan om het tekort aan gz-psychologen te verminderen met een verkorte opleiding met ervaren masterpsychologen.
- EVC is om deze reden een tijdelijke vorm van opleiden, omdat het een planbare en te ramen volume aan master- (en doctoraal) psychologen betreft die zich in een zogenaamd stuwmeer bevinden.

- Er is een directe aansluiting en afstemming met APV en de master-gz aansluiting.

Vraag 1. Kan er met behulp van EVC verkort opgeleid worden?

Deze vraag is in de pilot EVC en in deze eindevaluatie positief beantwoord voor Scenario 3. Er kan daarmee verkort en duaal opgeleid worden, waarbij een aantal zaken meegegeven zijn als verbetervoorstellen. Te denken valt aan bijvoorbeeld:

- Voorbereiding/selectie/assessmentfase:
 - Laat selectie lopen via de Regionale samenwerkingsverbanden (RSV) als opvolging op de proeftuinen.
 - Neem genoeg tijd voor selectie/assessment.
- Cursorisch onderwijs:
 - Integreer optimale onderwijs vanuit de verschillende opleidingsinstellingen.
 - Centreer bij kleine groepen het onderwijs
- Praktijk

Stem de organisatie en financiering van praktijkplekken beter af.
- Organisatorisch:
 - Maak een stichting die dit aanstuurt voor bestuurlijke en organisatorische slagkracht.
 - Laat EVC ook landen in de regelgeving (College, Kwaliteit en Erkenningskader).

(De hele evaluatie is beschikbaar bij de Stichting EVC)

Vraag 2. Geven de resultaten van de pilot voldoende richting aan de implementatie van EVC in Nederland?

De Stichting EVC is van mening dat er voor nu voldoende steun is voor de aanname dat EVC werkt en kan werken, in ieder geval met Scenario 3. EVC is vanuit maatschappelijk perspectief een tijd- en kosteneffectieve route die tijdelijk en additioneel naast de reguliere opleiding van 2 jaar tot gz-psycholoog kan worden ingezet. Tijdelijk en additioneel geldt ook voor de hoeveelheid beschikte plekken. Er dient echter naar wegen te worden gezocht waardoor EVC, bijvoorbeeld in het kader van transitiegelden, verder kan landen in het opleidingsveld. Transitiegelden zijn beschikbaar voor initiatieven die bijdragen aan de IZA doelen en besparingen in de zorg. Concreet gaat dit vooral over minder medicaliseren en meer focus op gezondheid, regionale samenwerking voor de juiste zorg op de juiste plek, het waarborgen van de toegankelijkheid van zorg en het afnemen van de druk op de zorgprofessional.

Een tijdelijke aanspraak doen op deze transitiegelden in het kader van de opleidingskosten van EVC voor enkele jaren voor nader af te spreken volumes en afstemming hierover met het Capaciteitsorgaan geeft de mogelijkheid om een aantal aanbevelingen uit EVC nader uit te werken, zaken te verbeteren en te laten landen in het opleidingsveld. Dat geeft de Stichting EVC de kans om onderstaande zaken te

implementeren. Een dergelijke tijdelijke bekostiging dient gezien te worden tegen het licht van een verdere borging via een beschikbaarheidsbijdrage.

Intern.

Procesmatig en organisatorisch

Het is zinvol (ook waar het het momentum betreft) om de voorgestelde verbeterpunten uit het proces tot op heden en de 'lessons learned' van de opgeleide groepen mee te nemen om te komen tot een robuust EVC instrument. In het proces zijn een aantal zaken te optimaliseren om tot een efficiënter proces te komen. De verbetervoorstellen liggen er.

Extern

Het Capaciteitsorgaan schrijft in haar raming van december 2022 dat er de komende 10 jaren een jaarlijkse instroom van 1885 gz-psychologen moet zijn wil aan de zorgvraag tegemoet gekomen worden. Hierbij gaat het om 965 plekken die verband houden met de (groeierende) zorgvraag en 920 plekken per jaar gericht op verticale substitutie. Dit laatste betreffen masterpsychologen die momenteel taken uitvoeren op GZ-niveau terwijl ze de competenties hiervoor nog niet hebben. Juist deze groep is geschikt voor EVC. Daarbij waarschuwt het orgaan in het rapport voor gevolgen (bijvoorbeeld een verdere toename van de wachtlijsten) bij het niet volgen van de raming. Door een verdere uitrol van EVC kunnen er zaken worden verbeterd en kan het volume omhoog. Een directe afstemming met het Capaciteitsorgaan is van belang. Verder is het noodzakelijk dat EVC wordt uitgerold via de recent geïmplementeerde regionale samenwerkingsverbanden. Hierdoor is gegarandeerd dat er breed opgeleid kan worden en dat EVC onder dezelfde opleidingscondities valt als de reguliere opleiding (erkende praktijkopleidingsplek).

Hoe te bekostigen?

De kosten voor een EVC traject zelf zijn lager dan de kosten van een reguliere route. Dit komt niet, omdat de totale kosten voor het opleiden van kandidaten lager zijn, maar omdat er een groep (vooral) masterpsychologen en pedagogen werkzaam is in de gezondheidszorg die buiten de GZ-opleiding scholingsactiviteiten hebben gevolgd en werkervaring hebben opgedaan en deze kosten zelf (of samen met een werkgever) eerder hebben gedragen. Deze kosten zijn dus al gemaakt. De route via EVC betaalt slechts de aanvullende kosten.

Wie moet het betalen? Beschikt opleiden heeft in het werkveld de voorkeur. Hiermee drukken de kosten niet op de deelnemers of op de zorg en ontstaat geen risico op staatssteun. Beschikt opleiden heeft als doel om ervoor te zorgen dat bepaalde vormen van zorg of voorzieningen beschikbaar blijven voor Nederland die niet volledig door marktwerking wordt gestimuleerd, zoals opleiden zonder ramingen met zich mee kan brengen. De beschikbaarheidsbijdrage wordt rechtmatig verleend, omdat de financiering van het opleiden niet mogelijk zou zijn vanuit de zorgtarieven.

De Stichting EVC vindt het van belang om de opgedane kennis over te dragen aan het opleidingsveld en een kleine subsidie zal nodig zijn om het hierboven geschetste gedachtengoed uit te werken om na de eerste helft van 2025 met een concreet voorstel te komen dat gedragen wordt door de partijen in het veld en levensvatbaar is, ook in de ogen van het ministerie van VWS. Dit verzoek om subsidie zal dan ook ingediend worden in dezelfde periode als het opleveren van deze eindrapportage in 2025.

Vraag 3. Wat betekent het gebruik van EVC voor (on)beschikt opleiden, verticale substitutie, reguliere opleidingsplekken en de verdeelsystematiek. Wat zijn aandachtspunten?

De verkorte opleiding tot gz-psycholoog van 1 jaar (Scenario 3) kan een (substantiële) bijdrage leveren in de verticale substitutie. Juist masterpsychologen met veel ervaring kunnen via EVC een certificaat van gz-psycholoog krijgen. Dat betekent dat het evenwicht tussen de vraag naar gz-psychologen en het aanbod van gz-psychologen eerder bereikt gaat worden en dat dient een groot maatschappelijk belang. Dat evenwicht dient gehaald te worden wil er balans zijn in het werkveld tussen de geraamde behoefte aan gz-psychologen en de beschikbaarheid van diezelfde gz-psychologen. Het eerder bereiken van dat evenwicht tegen maatschappelijk meer aanvaardbare kosten is dan ook een volgende logische stap.

Aandachtspunten hierbij zijn dat EVC niet ten koste mag gaan van reguliere opleidingsplekken noch tot verdringing mag leiden van de masterspsychologen die de 2-jarige opleiding willen gaan doen.

Een nader onderzoek m.b.t. de landing van EVC zou hier meer licht op kunnen laten schijnen. Met betrekking tot eventueel onbeschikt opleiden is nog onduidelijk wat de impact van EVC gaat worden op de huidige praktijk, waarbij het onbeschikt opleiden de laatste jaren sterk is teruggedrongen (maar nog niet geheel weg is). Een eerste gedachte hierover op basis van de pilot is dat, wanneer EVC meer ingezet wordt, er in het werkveld minder de neiging is om onbeschikt op te leiden. De incentive voor instellingen om onbeschikt op te leiden zal vermoedelijk dalen als EVC regulier ingezet kan worden om ervaren masterpsychologen verkort op te leiden. De praktijkinstellingen realiseren zich dat de complexiteit van hun werk vraagt om bevoegde en competente gz-psychologen en zullen via EVC een andere (en vermoedelijk betere) manier hebben om gz-psychologen op te leiden dan via onbeschikt opleiden.

Of EVC wat gaat betekenen voor de reguliere opleidingsplekken zal afhangen van de vraag hoe EVC een tijdelijke plek gaat krijgen in het stelsel en of het onderdeel gaat uitmaken van de verdeelsystematiek. Dat laatste lijkt de Stichting EVC voor een nader vast te stellen periode (tijdelijk) noodzakelijk.

Er zijn twee varianten denkbaar:

- Wanneer EVC ingezet gaat worden als 'vrijstellingsmodule' dan is de verwachting dat het aantal mensen dat hier gebruik van maakt substantieel is wat kan leiden tot uitholling van de reguliere opleiding (veel mensen die nu de tweejarige variant doen zullen dan kiezen voor de eenjarige opleiding na in het voortraject de benodigde cursussen bij elkaar gesprokkeld te hebben).
- Wanneer EVC ingezet kan worden als extra opleiding (bijvoorbeeld via de verdeelsystematiek en bij voorkeur met een beschikbaarheidsbijdrage), en voor een geoormerkte aantal plekken (dat laatste is cruciaal), dan zal het eerder de samenwerking tussen de opleidingsinstellingen en de praktijkinstellingen versterken en daarmee een positieve bijdrage leveren aan de opleiding, en niet leiden tot uitholling van de reguliere opleiding. EVC zorgt er zo ook voor dat er een aantal jaren eerder een evenwicht (dan tot nu geraamd) kan worden gevonden tussen het aanbod van tot gz-opgeleide psychologen en de vraag naar gz-psychologen. Zo bezien is dat ook maatschappelijke meerwaarde. Het nadere onderzoek dat de Stichting EVC hiernaar wil doen zal hier meer helderheid in geven. Of EVC mogelijk is via de reguliere verdeelsystematiek is onderwerp van nader onderzoek waarin de nieuwe projectsubsidie een plek heeft. Hierbij kunnen de volgende aandachtspunten meegenomen worden voor vervolgonderzoek, namelijk:

- Wat is er nodig om EVC te doen landen in de reguliere verdeelsystematiek (hiervoor is afstemming noodzakelijk met onder meer Capaciteitsorgaan, TOP-Opleidingsplaatsen, NZa, VWS en HCO-GZ).
- Is er een schatting of een raming over de omvang van deze groep te maken?
- Wat is de wenselijke en beschikbare opleidingscapaciteit EVC op jaarbasis?
- Voor welke (tijdelijke) periode is het maatschappelijk wenselijk om EVC in te zetten?
- Bij wie wordt de verantwoordelijkheid voor EVC belegd voor de langere termijn en de verdere inregeling daarvan?

Bij een nieuwe projectsubsidie denken wij aan de volgende onderzoeksvraag:

Kan EVC geïmplementeerd worden op basis van een reguliere beschikbaarheidsbijdrage (vast te stellen door de NZa) en met de huidige verdeelsystematiek of dient dit (al dan niet tijdelijk) te verlopen via bijv. een andere bekostigingsvorm? Het gaat bij het beantwoorden van de onderzoeksvraag om het verkennen van de verschillende mogelijkheden hetgeen gaat leiden tot een concreet advies.

Deze kleine vervolgsubsidie zal separaat worden ingediend als subsidieverzoek na indiening van deze eindrapportage.

Tevens ligt er een wijzigingsverzoek van de pilot over 2023-2024, vanwege onderbesteding van de subsidiegelden. Dit verzoek is eind december ingediend. Doordat er een zekere onderbesteding is (ca. 45K€) willen de nog niet bestede gelden graag benutten voor onder andere:

- Het goed afronden van de pilot EVC door het beschrijven en overdragen van protocollen, vastgelegde procedures en draaiboeken;
- Op basis van bovenstaande moet het mogelijk zijn om ook het EVC-archief te beleggen bij een andere organisatie (overkoepelend wellicht) en de kennis in die zin over te dragen en te borgen.
- Hiervoor is afstemming met het werkveld nodig. Dit is reeds opgestart, maar nog niet afgerond.
- Ontmanteling en overdracht van de huidige EVC-organisatie op een correcte wijze. Notaris, accountant, bestuur, slapende stichting wellicht, website nog in de lucht houden of niet.

Wij hebben om die reden hiertoe verzocht.